

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาตรา 23 ประกาศให้สภาเด็กและเยาวชนระดับตำบลและเทศบาล มีอำนาจหน้าที่ในการประสานงานระหว่างสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบล เทศบาล อำเภอ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในด้านต่างๆ ของเด็กและเยาวชน เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในด้านต่างๆ สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้แสดงความคิดเห็น จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ ความสามารถ รวมทั้งคุณธรรมและจริยธรรม รวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ ประเมินเรื่องที่มีผลกระทบ รวมถึงแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่ เพื่อส่งต่อข้อมูลดังกล่าวให้กับสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบลและเทศบาลเหล่านี้จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและดำเนินการได้ต่อเนื่อง หากเจ้าหน้าที่ที่เล็งช่วยให้สภาเด็กและเยาวชนที่รับผิดชอบตั้งศูนย์ประสานงานเด็กและเยาวชนในพื้นที่ได้ เพื่อใช้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ในการรวมตัว เก็บข้อมูล ออกแบบและดำเนินโครงการต่างๆ ช่วยให้สภาเด็กและเยาวชนปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นระบบและส่งต่อบทบาทให้กับคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนในรุ่นต่อไปได้สะดวกยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เล็ง และสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบลและเทศบาล มีเครื่องมือในการออกแบบ ศูนย์ประสานงานร่วมกัน เพื่อใช้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่ของสภาเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนเบื้องต้น

1. หาความต้องการของเด็กและเยาวชน
2. เลือกตั้งคณะกรรมการศูนย์ประสานงาน
3. ค้นหาข้อมูลสถานการณ์เด็กและเยาวชนในพื้นที่
4. วิเคราะห์ปัญหาและออกแบบวิธีการแก้ไข
5. จัดทำแผนการดำเนินงาน
6. ถ่ายถอดสู่สังคมภายนอก

จัดทำโดย

- ต้นฉบับเนื้อหา: Social Innovation & Youth
- พัฒนาเป็นเครื่องมือ: School of Changemakers

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

แนวทางการใช้เครื่องมือ

การออกแบบพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ประสานงานนั้นนับว่าเป็นส่วนสำคัญลำดับต้นๆ ที่คณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนควรจัดตั้งให้ได้ก่อนเริ่มดำเนินการกิจกรรมในส่วนต่างๆ โดยเจ้าหน้าที่พี่เลี้ยงหรือคนทำงานสามารถนำเครื่องมือนี้จัดกระบวนการให้คณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการออกแบบศูนย์ของพวกเขาเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. หาความต้องการของเด็กและเยาวชน

เป็นการสำรวจความต้องการในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานกับกลุ่มแกนนำหรือคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนเอง (ภายใน) และกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนในชุมชน (ภายนอก) ถึงความคิดเห็นและความต้องการต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบการดำเนินงานของศูนย์ประสานงานต่อไป

2. เลือกตั้งคณะกรรมการศูนย์ประสานงาน

เมื่อได้ข้อมูลเบื้องต้นที่จะออกแบบศูนย์ประสานงานแล้ว องค์กรประกอบสำคัญที่ขาดไม่ได้เลยคือคณะกรรมการประจำศูนย์ หรือทีมบริหาร/ดูแลศูนย์นี้ ตั้งแต่กำหนดการจำนวนของคณะกรรมการ บทบาทและหน้าที่ การคัดเลือกและคัดสรรมาเป็นคณะกรรมการ รวมถึงบุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ควรสร้างความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการทำงาน

3. ค้นหาข้อมูลสถานการณ์เด็กและเยาวชนในพื้นที่

สำรวจข้อมูลและสถานการณ์ต่างๆ ที่มีต่อเด็กและเยาวชนในชุมชน เพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางการทำงานของศูนย์ประสานงาน

4. วิเคราะห์ปัญหาและออกแบบวิธีการแก้ไข

จากข้อมูลสถานการณ์คิดว่าอะไรคือปัญหาสำคัญที่ศูนย์ประสานงานจะดำเนินการจัดการเป็นเรื่องหลัก วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหานั้น และเลือกหนึ่งสาเหตุ เพื่อใช้ในการออกแบบแนวทางแก้ไขปัญหาต่อไป

5. จัดทำแผนการดำเนินงาน

จากปัญหาและแนวทางแก้ไขเบื้องต้น ในขั้นตอนนี้ให้คณะกรรมการที่ได้รับการคัดเลือก คณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน รวมถึงเจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง ช่วยกันวางแผนการดำเนินงานทั้งในส่วนของ อปท. และของสภาเด็กและเยาวชนเอง

6. ถ่ายทอดสู่สังคมภายนอก

ออกแบบการสื่อสารกับสังคมหรือกลุ่มเป้าหมายของศูนย์ประสานงาน เพื่อใช้กำหนดรูปแบบสื่อและเนื้อหาเรื่องราวที่จะเก็บบระหว่างการทำงาน และนำมาผลิตเป็นสื่อต่างๆ เพื่อถ่ายทอดให้กลุ่มเป้าหมายได้รับรู้ และสร้างโอกาสในการสนับสนุนการทำงานให้ศูนย์นี้ได้ต่อไป

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

1. สำรวจความต้องการของเด็กและเยาวชน รวมถึงความจำเป็นในการจัดตั้งศูนย์ประสานงาน

<p>1. การสนทนากลุ่ม</p> <p>สมาชิกในกลุ่มช่วยกันระดมและสรุปความคิดเห็นที่มีต่อการจัดตั้งศูนย์ประสานงานตามหัวข้อด้านล่าง</p> 	<p>2. การทำแบบสอบถาม</p> <p>สมาชิกในกลุ่มช่วยกันออกแบบแบบสอบถาม แล้วสำรวจกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กและเยาวชนในพื้นที่ พร้อมสรุปผลลงในช่องว่างด้านล่าง</p>
<p>1.1 อยากให้ศูนย์ประสานงานเป็นแบบไหน</p>	<p>2.1 อยากให้มีศูนย์ประสานงานหรือไม่</p>
<p>1.2 ต้องการให้ศูนย์ประสานงานมีบทบาทหน้าที่อย่างไร</p>	<p>2.2 ที่ตั้งของศูนย์ประสานงานต้องอยู่ที่ไหน</p>
<p>1.3 อยากให้ใครเป็นผู้ขับเคลื่อนศูนย์ประสานงาน</p>	<p>2.3 สภาพแวดล้อมในศูนย์ประสานงานควรเป็นอย่างไร</p>

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

Print A3

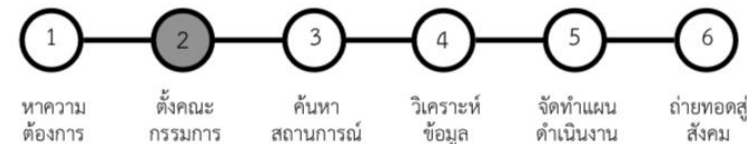
Page 3

SCHL/
CHNG_MKRS

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

2. วางแผนก่อน ระหว่าง และหลังเลือกตั้งคณะกรรมการศูนย์ประสานงาน

<p>1. ก่อนเลือกตั้ง</p> <p>สมาชิกในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดถึงจำนวนและองค์ประกอบของคณะกรรมการประจำศูนย์ประสานงาน</p> 	<p>2. ระหว่างเลือกตั้ง</p> <p>สมาชิกในกลุ่มช่วยกันออกแบบวิธีการเลือกตั้งคณะกรรมการประจำศูนย์ประสานงานที่จะนำไปใช้จริงในวันเลือกตั้ง</p> 	<p>3. หลังเลือกตั้ง</p> <p>สมาชิกในกลุ่มช่วยกันออกแบบถึงบทบาทหน้าที่เพื่อใช้ดำเนินการหลังเลือกตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้ว</p>
<p>1.1 กำหนดจำนวนคณะกรรมการประจำศูนย์ตามความจำเป็น</p>		<p>3.1 ศูนย์ประสานงานมีบทบาทหน้าที่อะไรบ้าง</p>
<p>1.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการประจำศูนย์ ควรมีใครบ้าง</p>		<p>3.2 ศูนย์ประสานงานเราทำอะไรได้อีกบ้าง</p> <p>3.3 อยากให้มีบุคคลหรือหน่วยงานไหนมาสนับสนุนการดำเนินการศูนย์ประสานงานนี้บ้าง</p>

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

Print A3

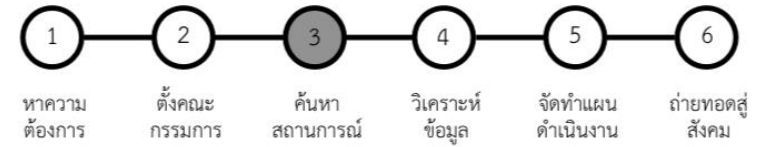

Page 4

SCHL/
CHNG_MKRS

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

3. สํารวจสถานการณ์เด็กและเยาวชนในพื้นที่และสรุปข้อมูลลงในช่องว่างตามแต่ละหัวข้อ

1. ข้อมูลพื้นฐาน		2. ข้อมูลเชิงลึก	
1.1 จำนวนเด็กและเยาวชน		2.1 มีเด็กตั้งครรรค์เท่าไร	
1.2 ชายกี่คน		2.2 มีปัญหาครอบครัวเท่าไร	
1.3 หญิงกี่คน		2.3 มีประวัติทะเลาะวิวาทเท่าไร	
1.4 ผู้พิการกี่คน		2.4 มีติดเกมเท่าไร	
1.5 ผู้ด้อยโอกาสกี่คน		2.5 พื้นที่เสี่ยง/พื้นที่ดี	
1.6 เรียนอยู่ที่คน		<p><u>Tips</u></p> <ul style="list-style-type: none"> แหล่งข้อมูลที่สืบค้นได้ ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบล/เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ภาคประชาสังคมในพื้นที่ แหล่งข้อมูลเพิ่มเติมผ่านการทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมถ่ายภาพชุมชน (จุดเสี่ยง/จุดดี) กิจกรรมวาดภาพสถานการณ์ 	
1.7 ไม่ได้เรียนที่คน			

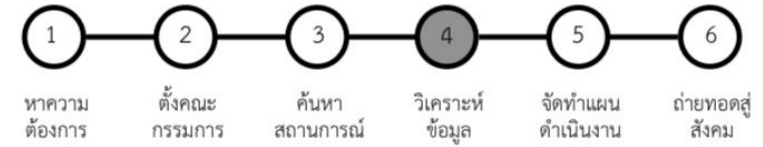

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

4. วิเคราะห์ข้อมูล และแนวทางติดตามการแก้ไขปัญหา

4.1 ปัญหา

ระบุสถานการณ์ปัญหาที่ต้องการจะแก้ไข

4.2 สาเหตุ

วิเคราะห์และระบุสาเหตุต่างๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านบน และเลือก 1 สาเหตุที่จะแก้ เพื่อใช้หาแนวทางการแก้ปัญหา

4.3 แนวทางการแก้ไขปัญหา

จากสาเหตุที่เลือกตามข้อ 4.2 จะมีแนวทางการแก้ไขปัญหายังไงบ้าง

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

Print A3

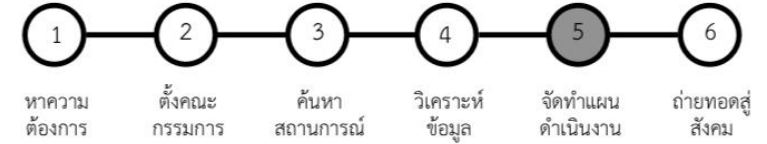
Page 6

SCHL / CHNG_MKRS

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

5. จัดทำแผนการดำเนินงาน และเสนอเข้าบรรจุในแผนของ อปท. ตามลำดับ

5.1 แผนงาน อปท.		5.2 แผนงานสภาเด็กและเยาวชน	
เด็กและเยาวชน	อื่นๆ	อปท.	อื่นๆ

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

Print A3

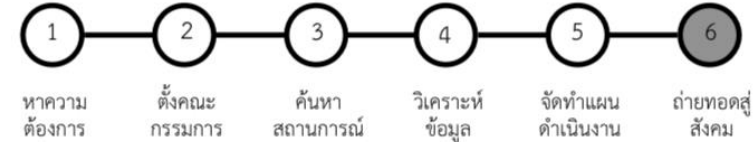

Page 7

SCHL/
CHNG_MKRS

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

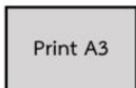

6. ถ่ายทอดสู่สังคม นำกิจกรรมที่ทำมาถ่ายทอดให้สังคมได้รับรู้ผ่านช่องทางต่างๆ

เลือกช่องทางสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย			
☐ ภาพถ่าย	☐ เรื่องสั้น	☐ การแสดง	☐ บทเพลง
ต้องถ่ายรูปอะไรบ้าง	ชื่อเรื่อง	ชื่อการแสดง	ชื่อเพลง
รูปแบบของภาพที่ต้องการ ☐ ภาพถ่ายขนาดใหญ่ ☐ ภาพถ่ายขนาดใกล้ ☐ ภาพถ่ายขนาดปานกลาง ☐ ภาพถ่ายขนาดไกล ☐ ภาพถ่ายขนาดใหญ่มาก ☐ ภาพถ่ายรูปแบบอื่นๆ _____ _____ _____ _____	แนวคิด/ concept	แนวคิด/ concept	แนวคิด/ concept

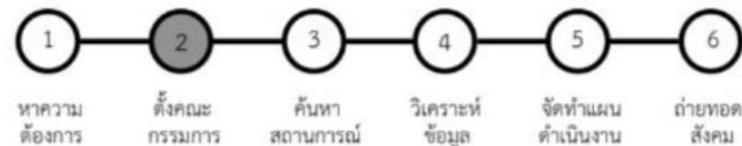

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

2. วางแผนก่อน ระหว่าง และหลังเลือกตั้งคณะกรรมการศูนย์ประสานงาน

<p>1. ก่อนเลือกตั้ง</p> <p>สมาชิกในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดถึงจำนวนและองค์ประกอบของคณะกรรมการประจำศูนย์ประสานงาน</p> 	<p>2. ระหว่างเลือกตั้ง</p> <p>สมาชิกในกลุ่มช่วยกันออกแบบวิธีการเลือกตั้งคณะกรรมการประจำศูนย์ประสานงานที่จะนำไปใช้จริงในวันเลือกตั้ง</p> 	<p>3. หลังเลือกตั้ง</p> <p>สมาชิกในกลุ่มช่วยกันออกแบบถึงบทบาทหน้าที่เพื่อใช้ดำเนินการหลังเลือกตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้ว</p>
<p>1.1 กำหนดจำนวนคณะกรรมการประจำศูนย์ตามความจำเป็น</p> <p>5 คน</p>	<p>ใช้การเลือกตั้งแบบลงคะแนนเสียง</p>	<p>3.1 ศูนย์ประสานงานมีบทบาทหน้าที่อะไรบ้าง</p> <p>มีหน้าที่ประสานงาน/ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของสภาเด็กและเยาวชน</p>
<p>1.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการประจำศูนย์ ควรมีใครบ้าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประธาน 2. รองประธาน 3. เลขานุการ 4. กรรมการ 5. กรรมการ 		<p>3.2 ศูนย์ประสานงานเราทำอะไรได้อีกบ้าง</p> <p>ประสานงาน ประชาสัมพันธ์ เชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานอื่น</p>
		<p>3.3 อยากให้มีบุคคลหรือหน่วยงานไหนมาสนับสนุนการดำเนินการศูนย์ประสานงานนี้บ้าง</p> <p>โรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานีตำรวจ</p>

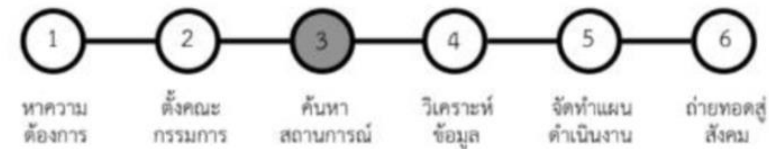

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

3. สำรวจสถานการณ์เด็กและเยาวชนในพื้นที่และสรุปข้อมูลลงในช่องว่างตามแต่ละหัวข้อ

1. ข้อมูลพื้นฐาน		2. ข้อมูลเชิงลึก	
1.1 จำนวนเด็กและเยาวชน	150 คน	2.1 มีเด็กตั้งครรภ์เท่าไร	15 คน
1.2 ชายที่คน	40 คน	2.2 มีปัญหาครอบครัวเท่าไร	13 คน
1.3 หญิงที่คน	110 คน	2.3 มีประวัติทะเลาะวิวาทเท่าไร	10 คน
1.4 ผู้พิการที่คน	10 คน	2.4 มีติดยาเท่าไร	7 คน
1.5 ผู้ด้อยโอกาสที่คน	5 คน	2.5 พื้นที่เสี่ยง/พื้นที่ดี	วัด/โรงเรียน ศาลาพักร้อน/อาคารอเนกประสงค์
1.6 เรียนอยู่ที่คน	130 คน	Tips <ul style="list-style-type: none"> แหล่งข้อมูลที่สืบค้นได้ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ภาคประชาสังคมในพื้นที่ แหล่งข้อมูลเพิ่มเติมผ่านการทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมถ่ายภาพชุมชน (จุดเสี่ยง/จุดดี) กิจกรรมวาดภาพสถานการณ์ 	
1.7 ไม่ได้เรียนที่คน	20 คน		

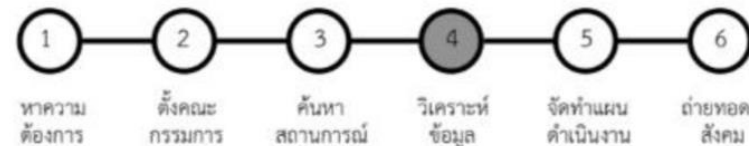

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

4. วิเคราะห์ข้อมูล และแนวทางติดตามการแก้ไขปัญหา

4.1 ปัญหา

ระบุสถานการณ์ปัญหาที่ต้องการจะแก้ไข

ตั้งครรภก่อนวัยอันควร ของเด็กและเยาวชนในพื้นที่

4.2 สาเหตุ

วิเคราะห์และระบุสาเหตุต่างๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านบน และเลือก 1 สาเหตุที่จะแก้ เพื่อใช้หาแนวทางการแก้ปัญหา

- ขาดความรู้ในการป้องกัน
- ขาดความยับยั้งชั่งใจ
- ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์
- ขาดความอบอุ่นในครอบครัว
- ยังไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

4.3 แนวทางการแก้ไขปัญหา

จากสาเหตุที่เลือกตามข้อ 4.2 จะมีแนวทางการแก้ไขปัญหายังไรบ้าง

- ให้ความรู้ความเข้าใจ ศึกษาป้องกันการตั้งครรภ
- ปลุกฝังให้เด็กรู้จักการยับยั้งชั่งใจ
- ให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการตั้งครรภก่อนวัยอันควร
- สร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว
- กิจกรรมที่สร้างสรรค์ในเวลาว่างให้กับเด็ก
- ให้ความรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

Print A3

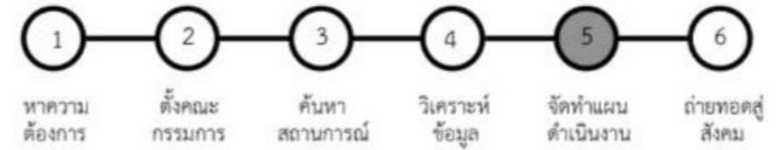
Page 12

SCHL /
CHNG_MKRS

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

5. จัดทำแผนการดำเนินงาน และเสนอเข้ารับบรรจุในแผนของ อปท. ตามลำดับ

5.1 แผนงาน อปท.		5.2 แผนงานสภาเด็กและเยาวชน	
เด็กและเยาวชน	อื่นๆ	อปท.	อื่นๆ
<ul style="list-style-type: none"> • โครงการเพิ่มศักยภาพเด็กและเยาวชน • โครงการศึกษาดูงานเด็กเยาวชน สำหรับเด็กเล็ก • โครงการวันเด็กแห่งชาติ • โครงการกีฬาต้านยาเสพติด • โครงการรักษาสภาพ/รักษ์พื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> • โครงการสนับสนุน เงินอุดหนุนให้ โรงเรียนในพื้นที่ • โครงการรณรงค์การอ่านให้ชุมชน 	<p>ประชุมสภาเด็กและเยาวชนปีละ 2 ครั้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ประชุมสามัญ • ประชุมรายปี 	

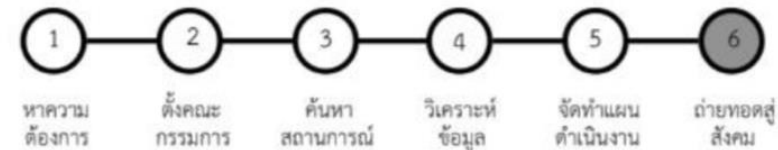

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

วิธีออกแบบและวางแผนใช้พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

6. ถ่ายทอดสู่สังคม นำกิจกรรมที่ทำมาถ่ายทอดให้สังคมได้รับรู้ผ่านช่องทางต่างๆ

เลือกช่องทางสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

☒ ภาพถ่าย	☐ เรื่องสั้น	☐ การแสดง	☐ บทเพลง
ต้องถ่ายรูปอะไรบ้าง	ชื่อเรื่อง	ชื่อการแสดง	ชื่อเพลง
<ul style="list-style-type: none"> • ภาพการทำกิจกรรมของเด็กและเยาวชน 			
รูปแบบของภาพที่ต้องการ ☐ ภาพถ่ายขนาดใหญ่ ☒ ภาพถ่ายขนาดใกล้ ☒ ภาพถ่ายขนาดปานกลาง ☒ ภาพถ่ายขนาดไกล ☐ ภาพถ่ายขนาดใหญ่มาก ☐ ภาพถ่ายรูปแบบอื่นๆ _____ _____ _____ _____	แนวคิด/ concept	แนวคิด/ concept	แนวคิด/ concept

All use, reproduction and distribution of this work is subject to a CC-BY-NC-ND license.

